

Het Leidse wonder: Boekhandel en uitgeverij in Leiden rond 1600 ¹

P.G. HOFTIJZER

Leiden University, The Netherlands

Opleiding Boek en Digitale Media Studies, Universiteit Leiden
Postbus 9515, 2300 RA Leiden, The Netherlands

P.G.Hoftijzer@hum.leidenuniv.nl

The Miracle of Leiden: Publishing and Bookselling in Leiden around 1600

Abstract. This article describes the miraculous rise of printing and bookselling in Leiden at the end of the sixteenth century. Whereas for much of the century the local book trade was languishing, from 1574 onwards numerous printers and booksellers established themselves in Leiden, most of them coming from abroad. Various explanations are given for this development. One is the end of a siege of Leiden by Spanish troops in 1574, as a result of which the city gained a new impetus. Economically, Leiden witnessed a boom period through the expansion of the cloth industry, which benefitted from the influx of many thousands of religious and economic refugees from the South. Another factor was the creation, on the initiative of such influential local administrators as Janus Dousa and Jan van Hout, of Leiden University in 1575, a modern academic establishment which attracted not only professors and students, but soon also printers and booksellers. Finally, the role of the Leiden branch of the Officina Plantiniana (active 1583-1619) is emphasized. The most prominent book trade establishment in town, the firm set an example for both contemporary and future printers and booksellers.

Keywords: Leiden; printing; sixteenth century

In de zeventiende eeuw was Leiden een van de belangrijkste boekhandelscentra van Europa. Toch was die bloei bepaald geen vanzelfsprekend verschijnsel. Gedurende een groot deel van de zestiende eeuw had het Leidse boekenbedrijf zelfs een kwijnend bestaan geleid. Pas in het laatste kwart van de eeuw vond een omslag plaats, die met een knipoog naar een bekend artikel van de eminente Nederlandse boekhistoricus Herman de la Fontaine Verwey kan worden betiteld

¹ Dit artikel werd geschreven tijdens mijn studieverblijf 2007/2008 in the Netherlands Institute for Advanced Study in Humanities and Social Sciences (NIAS) in Wassenaar, Nederland.